



## PROGRAM PRAC KRAJOZNAWCZYCH

### Jednostek organizacyjnych PTTK w roku 1960

#### ZALOŻENIA GENERALNE

1. Praca Komisji Krajoznawczych i aktywu powinna skupić się na takich formach działalności, która w sposób najbardziej konkretny pomoże przy każdym turyście do racjonalnego uprawiania turystyki.

Nasycanie ruchu turystycznego treściami poznawczymi i wychowawczymi nie jest możliwe, jeśli komisje i aktywy krajoznawcze będą pracowały w oderwaniu od aktualnych problemów i potrzeb masowego ruchu turystycznego.

Za jeden z ważnych środków w dążeniu do osiągnięcia tego celu, Prezydium Komisji Krajoznawczej ZG uważa ściśle współpracę wszystkich Komisji Okręgowych i Oddziałowych z Komisjami i aktywem turystyki kwalifikowanej i organizacjami pokrewnymi.

Współpraca ta powinna iść w dwóch kierunkach:

a. czynnego udziału aktywów Komisji Krajoznawczych w imprezach turystycznych oraz w zjazdach, naradach i konferencjach organizowanych przez Komisje Turystyki Kwalifikowanej;

b. wciągania do prac krajoznawczych, doświadczonych aktywistów turystyki kwalifikowanej, znających dzięki uprawianiu turystyki kraj.

2. Główną bolączką ruchu turystycznego jest brak zorganizowanej i ogólnie dostępnej informacji krajoznawczej (gdzie i co można zwiedzić), oraz turystycznej (dojazd, nocleg, wyżywienie, szlaki itp.).

Komisje Krajoznawcze PTTK są bardziej niż ktokolwiek inny powołane do tego, aby tej informacji dostarczyć. Właśnie Komisje Krajoznawcze powinny koncentrować w swoich rękach wyczerpującą wiedzę o regionie i możliwościach jego poznania. Rosnące z roku na rok szeregi turystów, szeroki rozwój turystyki młodzieżowej i związkowej, zobowiązują nas do zorganizowania sieci stałych punktów, w których znajdują turyści pomoc, wskazówki i poradę.

3. Prezydium uważa, że brak żywotności jaki okazywały Komisje w ciągu ubiegłych lat był spowodowany przede wszystkim brakiem realnego centralnego planu pracy krajoznawczej, jak też brakiem efektywnej opieki ze strony Komisji wyższego szczebla organizacyjnego,

Z tych względów Prezydium uchwaliło na posiedzeniu w dniu 23.IX.1959 r. program prac krajoznawczych PTTK w skali krajowej, stawiający przed Komisjami i aktywem trzy konkretne zadania.

Jesteśmy zdania, iż przedstawienie zbyt szerokiego programu prac krajoznawczych minęłoby się z celem i rozproszyło uwagę aktywu na wiele różnych zadań, których wykonanie nie zawsze byłoby możliwe.

Przez zawężenie zakresu planu centralnego chcemy nie tylko urealnić ten plan i dać pełne możliwości terminowego wykonania podjętych prac, ale pragniemy również tam gdzie istnieją możliwości, dać miejsce do realizacji akcji lokalnych, wynikających z potrzeb regionu.

#### ZADANIA

##### W SKALI OGÓLNOKRAJOWEJ DO REALIZACJI PRZEZ ZARZĄDY OKRĘGÓW I ODDZIAŁÓW PTTK.

1. Założenie kartotek krajoznawczych i stałe ich aktualizowanie.

Bez posiadania dokładnych i aktualnych informacji krajoznawczych w formie uporządkowanej kartoteki nie może być mowy o żadnej praktycznej działalności, a tym bardziej o działalności planowej, obliczonej na dalszą metę. Bez aktualnej kartoteki nie jest możliwe właściwe wytyczenie szlaku, zorganizowanie imprezy krajoznawczej, działalność wydawnicza i propagandowa.

Komisja Krajoznawcza ZG jeszcze w bieżącym roku roześle w teren poważną ilość materiałów posiadanych w centralnej kartotece. Obowiązujące wzory kart kartotekowych oraz wskazówki dotyczące założenia i prowadzenia kartoteki.

Obok tych materiałów Komisja Krajoznawcza ZG może dopomóc finansowo każdej akcji uzgodnionej uprzednio z Komisją Krajoznawczą ZG, a dotyczącej penetracji terenu i zbierania materiałów krajoznawczych.

Penetrację terenu swej działalności uzupełniającą i sprawdzającą posiadane materiały należy przeprowadzić najpóźniej w okresie wiosennym 1960 r. — tak, aby do września 1960 r. wszystkie Oddziały PTTK miały w kartotekach pełny, aktualny materiał. Materiał tekstowy i fotograficzny powinien być spo-

ządzony w 3 egzemplarzach, oryginał pozostaje w posiadaniu Zarządu Oddziału, zaś kopie powinny być bezzwłocznie wysłane do kartoteki Okręgowej i Centralnej. Koszty sporządzenia maszynopisów oraz kopii zdjęć może pokryć Pracownia Krajoznawcza ZG.

Pomocą do prowadzenia penetracji terenu będzie skrypt zawierający kwestionariusze i wskazówki, który obecnie został oddany do druku i prawdopodobnie przed końcem bieżącego roku będzie rozslany do wszystkich Oddziałów.

2. Zorganizowanie w większych ośrodkach miejskich (ponad 30 tys. mieszkańców oraz w mniejszych miejscowościach o znaczeniu turystycznym) tam, gdzie Oddział PTTK posiada własny lokal, poradni turystycznych, będących najlepszą formą przekazywania wiadomości i niesienia pomocy masowemu turyście i organizatorom wycieczek.

Poradnia czynna 2—3 razy tygodniowo w ściśle ustalonych godzinach, musi być obsługiwana przez doświadczonego turystę, znającego najlepiej z grona aktywów oddziału cały kraj.

Pomocą dla prowadzącego poradnię, powinny być: biblioteka, zbiory map i kartoteka krajoznawcza.

Poradnie powinny być czynne przynajmniej od kwietnia do października włącznie, zaś na terenach górskich również w sezonie zimowym, w godzinach popołudniowych.

Pracę poradni należy stale propagować w miejscowej prasie, radiowęźle, poprzez tablice informacyjne itp. Jeśli jest to możliwe, pracę poradni należy połączyć z działalnością Klubu Turysty PTTK.

Prezydium Komisji Krajoznawczej ZG uważa, że Zarząd Oddziału powinien w swoim budżecie na 1960 r. uwzględnić pewien ryczałt dla prowadzącego poradnię. Wysokość ryczałtu nie powinna przekraczać 12 zł za godzinę dyżuru w poradni. O ile Zarząd Oddziału nie posiada własnych środków, a założenie poradni uważa za konieczne i możliwe, Zarząd Okręgu powinien dopomóc Oddziałowi z sum przewidzianych na pomoc Oddziałom.

W ciągu 1960 roku Prezydium Komisji widzi możliwość zorganizowania poradni w co najmniej 50 ośrodkach.

Szczegóły na temat niezbędnego wyposażenia poradni oraz zakresu udzielanych informacji omówione będą w „Wskazówkach dotyczących zakładania i pracy poradni turystycznych PTTK”, które zostaną rozesłane w bieżącym roku.

**3. Przygotowanie mapy turystyczno-krajoznawczej swego terenu.** Wobec wyczerpania wydanej w 1955 r., zresztą z wieloma błędami i brakami, tzw. prac krajoznawczej Polski, Prezydium Komisji podjęło inicjatywę opracowania wyczerpującej mapy z bogatą treścią turystyczną i krajoznawczą (nie zaś mapy topograficznej), obejmującej cały kraj.

Jest to sprawa bardzo pilna i związana z realizacją zadania 1-go. **Całość prac przygotowawczych nad mapą musi być zakończona przez Komisję Krajoznawczą ZG jesienią 1960 r.**

Zasadniczą pracę nad nanoszeniem treści mapy, powinien, naszym zdaniem, wykonać aktyw Oddziałów — z tym, że koordynacja, opiniowanie i odpowiedzialność za terminowość prac spoczywa na Okręgowej Komisji Krajoznawczej.

Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego roześle najpóźniej do końca br. szczegółową instrukcję opracowywania mapy, obowiązującą legendę oraz stawki honorariów za poszczególne prace i ewentualnie w miarę możliwości podkłady mapowe w skali 1:300.000.

Całość kosztów związanych z przygotowaniem mapy turystyczno-krajoznawczej pokrywa Komisja Krajoznawcza ZG PTTK. W tym celu niezbędne sumy zostaną przekazane do Zarządów Okręgów, które poprzez Komisje Okręgowe sprawują nadzór nad całością akcji.

Obok korzyści płynących z wydania takiej mapy dla ruchu masowego, Zarządy Oddziałów będą miały materiał do trwałych plansz informacyjnych, które powinny stanąć w najbliższym czasie na dworcach PKS, PKP, przy schroniskach i we wszystkich naturalnych punktach zbornych turystów.

#### ZADANIA LOKALNE

Jeśli Zarząd Okręgu i Oddziału posiada odpowiednio szeroki aktyw i możliwości finansowe, nie powinien ograniczać się jedynie do wymienionych zadań centralnych, ale znając pilne potrzeby swego regionu, opracować **własny lokalny plan działalności krajoznawczej w roku 1960.**

Ze swej strony uważamy, że powinny znaleźć się tam m.in. następujące sprawy:

**1. Akcja odczytowo-filmowa w sezonie jesienno-zimowym, związana szczególnie z bogatą problematyką obchodów Tysiąclecia i 15-lecia PRL;**

**2. Akcja przygotowania tablic informacyjnych:**

a. na zabytkach architektury i przyrody podlegających ochronie oraz w miejscach historycznych,

b. w lokalach świetlic, domów kultury, prezydiów gromadzkich i miejskich rad narodowych itp. omawiających krótkie dzieje i tradycje danej miejscowości — pisane ręcznie, w ramce pod szkłem.

Zarządy Okręgów posiadają w budżecie 1960 r. pewne fundusze na tego typu tablice. Opracowane teksty tablic należy uprzednio akceptować w Komisji Krajoznawczej Zarządu Okręgu.

**3. Akcja popularnych, tanich wydawnictw krajoznawczych (składanki, widokówki, ulotki itp.) dla masowego odbiorcy (szkoły, zakłady pracy itp.).**

**4. Akcja konkursów fotograficznych i wystaw propagujących piękno kraju.**

Wszystkie powyższe akcje Prezydium Komisji uważa za najbardziej celowe i potrzebne. Szczegółowe wskazówki w zakresie zadań lokalnych zawiera wydana przez Komisję Krajoznawczą i rozesłana do wszystkich jednostek organizacyjnych Towarzystwa, broszura K. Staszewskiego „Prace krajoznawcze w komórkach PTTK”.

W miarę możliwości Prezydium okaże pomoc podjętym inicjatywom terenowym.

#### SPRAWY ORGANIZACYJNE

Wobec toczących się obecnie dyskusji jak powinny wyglądać w świetle nowego statutu formy organizacyjne działalności krajoznawczej, Prezydium Komisji Krajoznawczej ZG uważa, iż ściśle oddzielanie **na szczeblu Oddziału** spraw krajoznawczych od zagadnień ochrony zabytków i przyrody, nie jest z niewieloma wyjątkami wskazane, **ze względu na zbieżność tych zagadnień oraz szczupłą ilość aktywu.** Jesteśmy zdania, iż może istnieć przy Zarządzie Oddziału jedna Komisja Krajoznawcza, Ochrony Zabytków i Przyrody ewentualnie podzielona na odpowiednie podkomisje.

O ile jednak Zarząd Oddziału nie jest w stanie powołać i zabezpieczyć działania stałej Komisji, **należy dla wykonania zadań planu centralnego, powołać w Oddziale 2—3-osobowy krajoznawczy roboczy zespół,** który przeprowadzi penetrację terenu, założy kartotekę oraz przygotowuje mapę, w oparciu o nadesłane materiały. Zespół taki może w przyszłości stać się załóżkiem Komisji.

Jednocześnie Prezydium Komisji uważa za konieczne, aby w łonie Prezydium Zarządu Oddziału jeden z członków był odpowiedzialny za całokształt działalności krajoznawczej i zobowiązany do zdawania Prezydium kwartalnych sprawozdań z tej działalności.

Na szczeblu Zarządu Okręgu, ze względu na poważny zakres prac oraz szersze możliwości osobowe, uważamy za właściwe istnienie samodzielnej Komisji Krajoznawczej, z tym, że może ona pracować w kilkuosobowym składzie, przy czym skład Komisji należy dobierać pod kątem zadań postawionych na 1960 rok.

Pragniemy jeszcze raz podkreślić, iż zależy nam przede wszystkim na realnej pracy Komisji, nie zaś na jej liczebności,

Prosimy Zarządy Okręgów o powołanie **Okręgowych Komisji Krajoznawczych do końca listopada br.** — tam gdzie one nie istnieją, lub ich reorganizację tam, gdzie nie wykazują działalności. **Prosimy zawiadomić nas o terminie najbliższego posiedzenia Komisji,** dla zapewnienia naszego w nim udziału.

#### KONTAKT Z KOMISJĄ I PRACOWNIĄ KRAJOZNAWCZĄ ZG

Wykonanie postawionych zadań wymagać będzie ściślejszego aniżeli dotychczas kontaktu Komisji Okręgowych i Oddziałowych z Komisją Krajoznawczą ZG. W zakresie możliwości Pracowni Krajoznawczej i Centralnej Poradni Turystycznej leży udzielenie jednostkom terenowym PTTK realnej pomocy oraz instruktażu przy realizacji zadań w 1960 r. Żadna sprawa skierowana do Komisji nie pozostanie bez odpowiedzi czy wyjaśnienia.

W związku z tym przejdzie **prosim o nadesłanie nam przez Zarządy Oddziałów do końca listopada br. lokalnych planów prac krajoznawczych,** terminarza i planu realizacji zadań centralnych oraz wymienienie związanych z tym trudności i potrzeb. Prosimy podać nam również nazwiska osób, które odpowiedzialne są za realizację planu centralnego (kartoteka, poradnia, mapa) na Waszym terenie, celem nawiązania z tymi osobami bezpośredniego kontaktu.

Szereg jednostek organizacyjnych Towarzystwa ma już poważne osiągnięcia w pracy krajoznawczej, nieznane jednak szerszemu ogółowi. Proponujemy, aby dla szerszej propagandy tych osiągnięć wykorzystywać łamy „Biuletynu Informacyjnego ZG”, którego Redakcja dla spraw krajoznawstwa zawsze znajdzie miejsce. Oczekujemy na odpowiednie materiały informacyjne.

#### REALIZACJA PROGRAMU

W celu właściwej realizacji powyższego programu, prosimy Zarządy Okręgów i Zarządy Oddziałów o przedyskutowanie go na najbliższym posiedzeniu Prezydium, wspólnie w aktywnym komisji problemowych, w wyniku którego powinno nastąpić określenie terminów i trybu prac oraz osób odpowiedzialnych za wykonanie planu.

Bezpośredni nadzór i koordynację nad całością zasadniczych prac prowadzonych przez aktyw Oddziałów w ramach planu centralnego sprawują Okręgowe Komisje Krajoznawcze.

W wypadku braku Oddziałów na danym terenie oraz w wypadkach niemożliwości wykonania przez Oddział, prac wynikających z niniejszego planu całość prac terenowych (kartoteka, mapa), obciąża aktyw Komisji Okręgowej.

Prezydium Komisji Krajoznawczej ZG oczekuje od Zarządów Okręgów przed końcem br., krótkiego sprawozdania o stanie przygotowań do realizacji planu centralnego na ich terenie.

z dnia 22 października 1959 roku

Na podstawie Uchwały IV Plenum Zarządu Głównego PTTK z dnia 4 kwietnia 1959 r. — upoważniającej Prezydium Zarządu Głównego PTTK do wydawania przepisów w sprawach majątkowych określonych w art. 74 i art. 76 Statutu PTTK oraz uchwały zobowiązującej Oddziały do składania formalnych wniosków do Zarządu Głównego PTTK o nadanie osobowości prawnej poszczególnym Oddziałom — Prezydium Zarządu Głównego PTTK poleca nadsyłać wraz z wnioskami o nadanie osobowości prawnej następujących materiałów:

a) zamknięcia bilansu Oddziałów za ostatni kwartał poprzedzający okres wystąpienia Oddziałów z wnioskiem o nadanie osobowości prawnej,

b) zestawienia wartości majątku Oddziału — uwzględniając przepisy zawarte w art. 77 Statutu PTTK.

c) uzasadnionego wniosku Oddziału określającego wysokość zobowiązań w granicach których Oddział będzie mógł (po zatwierdzeniu przez ZG PTTK) zaciągnąć zobowiązania zgodnie z § 10 lit. d Statutu Oddziału stanowiącego załącznik do Statutu PTTK.

Zestawienie powinno wykazywać realną wartość majątku ruchomego, będącego w posiadaniu Oddziału, Kół i Klubów — zgodnie z art. 77 Statutu PTTK. Ustalenie realnej wartości majątku ruchomego powinno być dokonane przez prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji — zgodnie z przepisami zawartymi w zarządzeniu Fin-Rach. Nr 15/54 — w sprawie inwentaryzacji.

Zestawienie majątku ruchomego należy dokonać na arkuszach spisu z natury — wg obowiązującego wzoru, spisany majątek ruchomy w tym i sprzęt turystyczny — powinien być ewidencjonowany w układzie podanym w instrukcji Fin.-Rach. Nr 8/57 — w sprawie porządzenia ewidencji majątku ruchomego oraz sprzętu turystycznego w jednostkach organizacyjnych pionu działalności - społecznego PTTK.

Oddziały PTTK, w których zarządzaniu znajduje się majątek nieruchomy, stanowiący majątek Stowarzyszenia w świetle art. 76 Statutu PTTK — przedłożą (niezależnie od spisu majątku ruchomego) dane dotyczące wartości księgowej majątku nieruchomego.

W zestawieniu wartości majątku ruchomego, a w tym również i sprzętu turystycznego, należy poza zestawieniem ilościowo-wartościowym, podać miejsce składowania i użytkowania majątku. W odniesieniu do stacji turystycznych, należy załączyć spis majątku odrębnie dla każdej stacji.

Do uzasadnionego wniosku, w oparciu o wyniki działalności Oddziału — znajdujących swój wyraz w załączonym bilansie — Oddział powinien nadsłać również plan finansowo-gospodarczy.

## TURYSTYCZNE KONTAKTY MIĘDZYOKRĘGOWE LUBLINA

W tegorocznym sezonie turystycznym Okręg PTTK w Lublinie nawiązał kontakt z sąsiednimi okręgami, czego widomyim znakiem był organizowany wspólnie z Rzeszowem I Wiosenny Rajd po Roztoczu.

Na zakończenie sezonu odbył się Festiwal Turystyczny, który ze wspólnej inicjatywy Okręgu PTTK Lublin i Kielce organizowały Oddziały Kazimierz, Puławy, Radom i Pionki, w Kazimierzu nad Wisłą.

W czasie obu tych imprez odbyły się sejmiki turystyczne aktywu PTTK, które miały charakter wspólnej narady nad dalszą współpracą międzyokręgową oraz wszystkimi zagadnieniami związanymi z rozwojem i propagandą turystyki oraz krajoznawstwa. Uznano za bardzo celową współpracę międzyokręgową poszczególnych Komisji Turystyki Kwalifikowanej, która miałaby za cel uaktywnienie słabiej pracujących Komisji, omówiono sprawę zagospodarowania terenów leżących na granicy województw, polepszenia zaopatrzenia i komunikacji wspólnych terenów turystycznych oraz sprawy propagandy.

W roku przyszłym Okręg w Lublinie zamierza obok kontynuowania współpra-

cy z Okręgiem Rzeszów i Lublin, nawiązać również kontakty z Okręgiem w Białymstoku.

B. W.

## WSPÓLPRACA PTTK I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU W LUBLINIE

Do nowowybranego Prezydium Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Turystyki w Lublinie weszło kilku aktywistów PTTK i w związku z powyższym luźna dotychczas współpraca zacieśnia się obecnie coraz bardziej.

WKT stara się w miarę możliwości pomagać w działalności PTTK na terenie województwa i żywo interesuje się jego pracą. W najbliższych planach, obejmujących wspólne zagadnienia, jest uruchomienie kilku obozowisk campingowych z uwzględnieniem wykorzystania ich na wczasy świąteczne dla świata pracy, polepszenie zaopatrzenia w miejscowościach odwiedzanych przez turystów, poprawienie komunikacji do tych miejscowości, propaganda szeregów niezmiernie ciekawych regionów lubelszczyzny mało odwiedzanych przez ogół turystów, oraz akcja wydawniczo-reklamowa. Miejmy nadzieję, że rok 1960 przyniesie widoczne owoce tak dobrze rozpoczętej współpracy PTTK i WKT w Lublinie.

B. W.

## NOWY „BIULETYN INFORMACYJNY“ Z OKR. W OPOLU

Otrzymaliśmy wznowiony „Biuletyn Informacyjny“, wydawany przez Komisję Krajoznawczą Zarządu Okręgu PTTK w Opolu.

We wstępie do pierwszego numeru, który ukazał się 20.X. br. Zespół Redakcyjny zapowiada, że celem „Biuletynu“ jest „Informacja, instruktaż, pomoc, wyrażanie opinii, życzeń mas członkowskich i naszych ogniw, pośrednictwo w nawiązywaniu kontaktów organizacyjnych i problemowych“.

Treść pierwszego numeru niestety tylko w części jest zgodna z tymi celami. Podstawowy artykuł otwierający niejako „Biuletyn“ — pt. „Bilans i nowe konto“ ogranicza się głównie do żądań pod adresem władz centralnych PTTK w stosunku do ośrodka opolskiego. Brak w nim jednak konkretnych propozycji i planów Zarządu Okręgu ożywienia turystycznego terenów Opolszczyzny, poza projektami rozwinięcia działalności usługowej typu ZUT-owsko ORT-owskiego. Poza tym stosunek sześciu stron do działalności PTTK na Opolszczyźnie do ośmiu stron poświęconych przedrukowaniu różnych ciekawostek z „Biuletynów TAP“, jest chyba niewłaściwy.

W sumie trzeba stwierdzić, że „Biuletyn“ opolski pomyślany jest ambitnie i następne jego numery przyniosą napewno więcej interesującego i cennego materiału dotyczącego turystyki i krajoznawstwa ciekawej Ziemi Opolskiej.

A.B.

## KOMIS TURYSTYCZNY PTTK W KATOWICACH

Rozwijając potrzeby turystów, Zarząd Oddziału PTTK uruchomił w Katowicach, przy ul. Opolskiej 6, w lokalu sklepowym, „KOMIS TYRUSTYCZNY“. W komisie tym nasi turyści będą mogli przekazywać do sprzedania używany i nowy sprzęt turystyczny, a także zaopatrywać się w takowy. Jest to doskonałe rozwiązanie przede wszystkim dla tych, którzy nie mogą sobie pozwolić na zakup nowego sprzętu. Uruchomienie komisji turystycznej powinno zatem spotkać się z poklaskiem. L.K.

## PIĘKNY JUBILEUSZ

Bolesław Polkowski jest starym, zasłużonym działaczem krajoznawczym Wybrzeża. Przed wojną był prezesem Oddziału Morskiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Gdyni. Oddział ten skupiał blisko 500 członków i odgrywał ważną rolę w popularyzacji Wybrzeża i utrzymywaniu polskości. Wystarczy powiedzieć, że wycieczki tego Oddziału, organizowane na teren b. Wolnego Miasta Gdańska lub do „Niemiec“ (na Powiśle), zabierały ze sobą po kilkadziesiąt kilogramów polskich książek, które były rozdawane wśród miejscowych Polaków.

Obecnie mimo pracy zawodowej w Instytucie Morskim w Gdańsku, kol. Polkowski jest nadal czynnym działaczem krajoznawczym PTTK. W październiku br. obchodził on jubileusz 40-lecia przynależności do PTTK. Z tej okazji, nestorowi krajoznawców Wybrzeża, składamy dużo serdecznych życzeń.

C.S.

# JAK NAM DONOSZĄ KORESPONDENCI

**Katowice.** — Z inicjatywy Turystycznego Klubu Kajakowego PTTK im. Marii Okołów-Podhorskiej w Katowicach odbyła się narada w Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, w sprawie budowy ośrodka wodnego w Katowicach.

W naradzie, oprócz przedstawicieli Prezydium M. i Dzieln. Rady Narodowej i Zarządu Tur. Klubu Kajak. PTTK wzięli udział również Przedstawiciele Związków Zawodowych, Miejskiego Oddziału ZMS, GKKF, Huty Ferrum i kopalń.

W wyniku zapadłej uchwały, postanowiono zabudować teren „trzech stawów“ w Katowicach, stwarzając tam ośrodek wczasów wodnych, a to: dużą przystań kajakową, baseny kąpielowe (nowoczesne) — brodzik dla dzieci — schronisko na około 20 łóżek — ośrodek kempingowy oraz letnią kawiarenkę i bufet.

Plany są bogate i wymagają dużych nakładów finansowych. Do partycypowania w kosztach inwestycyjnych wymienionego ośrodka zobowiązały się Związki Zawodowe, Miejska Rada Narodowa i Huta Ferrum. Gospodarzem całego terenu wyznaczono Turystyczny Klub Kajakowy PTTK.

Szczegółowe plany budowy zostały oddane do opracowania w „Miasto-Projekt“ i są w chwili obecnej już na ukończeniu, tak że do budowy przystąpić będzie można już w niedługim czasie.

Sprawa powstania takiej bazy wodnej była na naszym terenie niezwykle palącą, bowiem Katowice nie posiadały takiego ośrodka, a jedyny basen kąpielowy na Bugli w Katowicach zostanie w najbliższym czasie zlikwidowany, zgodnie z planami M. Rady Narodowej w Katowicach.

Równocześnie przy tak dużej liczbie amatorów kajakarstwa na Śląsku, a także ponad 10.000-nej rzeszy turystów zrzeszonych w samym tylko Oddziale PTTK w Katowicach budowa takiego ośrodka wczasów i wypoczynku stolicy Śląska była niezwykle palącą.

L.K.

**Koszalin.** — W Szczecinku odbył się IV Zjazd Społecznych Opiekunów Zabytków. Organizatorami IV Zjazdu byli: Wydział Kultury Prezydium Woj. Rady Narodowej, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Komisja Ochrony Zabytków przy ZO PTTK oraz Muzeum w Koszalinie. W zjeździe uczestniczyło 60 osób. Oprócz Społecznych Opiekunów Zabytków z całego województwa koszalińskiego w zjeździe brali udział też delegaci z Oddziałów naszego Okręgu jak i przedstawiciele PTTK z sąsiednich Okręgów i Muzeów, a także młodzieży i nauczycielstwa.

Dokonano przeglądu dotychczasowego dorobku i omówiono plany działalności na przyszłość. Zajęto się także sprawą propagandy ochrony zabytków, współpracą z młodzieżą szkolną, harcerstwem i radami narodowymi.

Na zakończenie I-go dnia Zjazdu zostały wręczone wyróżnionym Społecznym Opiekunom Zabytków nagrody pieniężne i książkowe ufundowane przez Wydział Kultury Prezydium Woj. Rady Narodowej i Muzeum w Koszalinie.

W drugim dniu Zjazdu odbyła się wycieczka krajoznawcza autokarami na trasie Szczecinek — Człuchów — Złotów — Szczecinek. W trakcie wycieczki uczestnicy zapoznani zostali z zabytkami kultury tych miast oraz z pięknem okolic.

M.L.

**Toruń.** — Przy oddziale PTTK został zorganizowany Foto-Klub. Przewodniczącym został kol. Zbigniew Wittek. Zarząd Oddziału zamierza również zorganizować kurs języka esperanto dla członków PTTK.

**Łódź.** — Wojewódzki Oddział PKO i Oddział PTTK w Łodzi zorganizował wspólnie rajd samochodowy dla szczęśliwych posiadaczy samochodów wylosowanych na premiowe książeczki PKO. W Łodzi i województwie jest już 49 „szczęśliwców“. W rajdzie wzięły udział 62 osoby. Tego rodzaju impreza jest pierwszą w Polsce i zyskała duże uznanie. Rajd ten przysporzy niewątpli-

wie nowych turystów. Zrodziła się nawet myśl stworzenia klubu „szczęśliwców“. Myśl godna realizacji. Z.S.

**Opole.** — Z ciekawą inicjatywę wystąpiła Komisja Opieki nad Zabytkami przy Zarządzie Okręgu. Postanowiono zwrócić się do większych zakładów pracy z propozycją objęcia patronatu nad niektórymi obiektami zabytkowymi. Taki „zbiorowy“, a przy tym zaumożny opiekun będzie mógł zdziałać niewątpliwie dużo dobrego na rzecz „własnego“ zabytku. H.P.

**Gdańsk.** — Komisja Krajoznawcza Oddziału PTTK „Trójmiasto“ rozpoczęła akcję wieczorów krajoznawczych w Klubie Turysty, przygotowanych na okres jesienno-zimowy. Już zostały wygłoszone odczyty pt. „Dzieje i zabytki Gdyni“, „Londyn w oczach turysty“, „Ziemia Łużycka i jej mieszkańcy“, „Westerplatte“. Następne tematy dotyczą m.in. Powiśla, Kociewia, Kaszub, Beskidów, Węgier, Jugosławii, CSR, ZSRR. Zorganizowane zostaną też wieczory z okazji rocznic regionalnych (300-lecie „Pokoju Oliwskiego“, 700-lecie Tezewa, 800-lecie Pucka). Wieczory te organizowane są raz w tygodniu i bierze w nich udział przeciętnie 30—50 osób. C.S.

**Gdańsk.** — Niedawno zakończył się kurs organizatorów turystyki, zorganizowany przez Oddział PTTK „Trójmiasto“. Na kursie wzięło udział 40 osób, a ukończyło go 32 uczestników. Kursanci rekrutowali się z 15 Kół PTTK (zakładowych i szkolnych).

Uczestnicy kursu otrzymali zaświadczenia i pamiątkowe dyplomy „Organizatora Turystyki PTTK“. Poza tym wystąpiono o nadanie 12 kursantom uprawnień Przewodnika Odznaki Turystyki Pieszej.

Następny kurs o większym zasięgu zorganizowany zostanie przez PTTK „Trójmiasto“ w pierwszym kwartale 1960.

Zam. 1723. W-11

UWAGA!

UWAGA!

## KRAJOZNAWCY, BIBLIOTEKI SZKOLNE I NAUKOWE

Zarząd Główny PTTK dysponuje pewną ilością kompletów nieoprawnych miesięcznika krajoznawczego

ZIEMIA  
roczniki 1957 i 1958

Wysyłamy je za pobraniem pocztowym po cenie okazyjnej 30 zł za rocznik. Zamówienia należy kierować:

Zarząd Główny PTTK — Dział Krajoznawczo-Wydawniczy — Warszawa, ul. Senatorska 11. Wpłaty można dokonywać na konto PKO — Warszawa, nr 1-9-120 045, Zarząd Główny PTTK.

Prosimy o wyraźne oznaczenie celu wpłaty, własnego adresu, ilości zamawianych kompletów i roczników.

Zamówienia będą realizowane w kolejności zgłoszeń.